

С. М. Булах, А. В. Зайченко

Лебединський Яків Микитович

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ Яків Микитович (21. 03(03. 04). 1858, с. Сокілка, нині Кобеляц. р-ну Полтав. обл. – ?) – зоолог, морфолог, ембріолог. Доктор зоології (1897). Навч. в Університеті св. Володимира у Києві (1882–83), закін. Полтав. духовну семінарію та Новорос. університет в Одесі (1887, ступ. канд. природн. н.), де був залишений для підготовки до професор. звання, від 1891 працював приват-доцент, від 1904 – екстраординар., від 1907 – ординар. професор кафедри зоології, порівнял. анатомії та фізіології тварин. 1893–95 та 1897–1910 перебував у наук. відрядженнях за кордоном, зокрема у Німеччині, Італії, Франції, Іспанії, Греції, відвідав найбільші лаб. та музеї Цюриха, Женеви, Лозанни, Берна, Відня та ін., проводив дослідж. на Марсел. і Турин. зоол. станціях. Швейцар. зоолог Т. Штудер ознайомив Л. з мікроскоп. технікою і б-кою очолюваної ним лаб.; у Зоол. інституті Геттінгена довідався про найсучасніший мікроскоп «Winkel». 1898 – приват-доцент Харків., 1899 – С.-Петербур. університетів. 1919 переїхав до Швейцарії. Наукові дослідження з порівнял. еволюц. ембріології. Вивчав історію розвитку, анатомію і систематику немертин, ембріологію ракоподібних, моховаток. Зробив вагомий внесок у вивчення фауни Крим. печер, заклавши основи вітчизн. спелеології.

Основні праці

Немертины Севастопольской бухты // Зап. Новорос. об-ва естествоиспытателей. 1889. Т. 14, вып. 2; Отчет о зоологической экскурсии летом 1892 // Там само. 1893. Т. 18; К фауне Крымских пещер // Там само. 1903. Т. 23; Отчет о заграничной командировке с ученой целью в течении летних каникул 1908 года // Зап. Новорос. університета. 1909.

Рекомендована література

1. Лебединський Яків Микитович // Дніпро. 1997. № 9–10;
2. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура. XVIII – начало XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биогр. слов. С.-Петербург, 2003;
3. Медицина в Україні: Біобібліогр. слов. Вип. 2. Друга пол. XIX – поч. XX ст. К., 2012;
4. Золотарев А. Е., Ильин И. И., Луки Л. Г. Биографический словарь профессоров Одесского медицинского института им. Н. И. Пирогова (1900–1990 гг.). О., 1992;

5. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Бібліографічний опис:

Лебединський Яків Микитович / С. М. Булах, А. В. Зайченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53584>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).